

DEDIČSTVO
Ballantynovcov
1

*Kováčovi
učení*

román

LAURA FRANTZ

i527.net

Copyright © 2017 by Laura Frantz

Originally published in English under the title

Love's Reckoning

by Bethany House Publishers,

a division of Baker Publishing Group,

Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.

Slovenské vydanie:

Copyright © i527.net s.r.o.

www.i527.net

Všetky práva vyhradené. Bez predchádzajúceho písomného povolenia vydavateľa nesmie byť žiadna časť publikácie reprodukováaná, uložená do vyhľadávacieho systému alebo prenášaná v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom – napríklad elektronicky, kopírovaním, nahrávaním. Výnimkou sú krátke citácie recenzií v tlačenej podobe.

Citáty zo Svätého písma: *Biblia. Slovenský ekumenický preklad.*

Banská Bystrica: Slovenská biblická spoločnosť, 2008.

ISBN 978-80-89822-12-6

Pochvalné vyjadrenia na román Laury Frantz



„Fantastické. Podmanivé. Strhujúce. Od čias Odviateho vetrom som nečítala taký impozantný príbeh, ktorý by uchvátil moje srdce, nedal mi spať a pri ktorom by sa mi tajil dych do takej rušivej miery. Román *Kováčov učeň* nielenže povýšil Lauru Frantz na žiarivú hviezdu súčasnej inšpiratívnej beletrie... ale ju priam vystrelil do oslnivých výšin k Riversovej a Higgsovej.“

JULIE LESSMANOVÁ,
autorka románu *Daughters of Boston* a série *Winds of Change*

„Stratíte sa na inom mieste a v inom čase... Tento výlet vás jednoducho povzbudí a obohatí.“

JANE KIRKPATRICKOVÁ,
autorka románov *All Together in One Place* a *A Flickering Light*

„Laura Frantz do najmenšieho detailu popisuje divokú krásu života v pohraničí aj s jeho nebezpečenstvami a útrapami.“


ANN H. GABHARTOVÁ,
autorka románu *The Blessed*

Toto dielo je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom autorkinej fantázie a nesmú sa interpretovať ako skutočné. Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami, miestami a postavami, živými či mŕtvymi, je čisto náhodná.



Venujem Randymu – môjmu Silasovi...





Hospodin je môj pastier,
nič mi nechýba.
Vodí ma na zelené pastviny,
privádza ma k tichým vodám.

Obnovuje mi život,
vodí ma správnymi cestami
pre svoje meno.

Hoc by som šiel temným údolím,
nebudem sa báť zlého.
Veď ty si so mnou,
tvoj prút a tvoja palica sú mi útechou.

Prestieraš mi stôl
pred mojimi protivníkmi,
hlavu mi natieraš olejom,
môj kalich preteká.

Áno, dobrota a milosť budú ma sprevádzať
po všetky dni môjho života.
Vracať sa budem do Hospodinovho domu,
pokiaľ budem žiť.

(Žalm 23)

 I 

Aké chceš získať dcéru, získať si najprv matku.

(anglické príslovie)

OKRES YORK, PENNSYLVÁNIA; DECEMBER 1784

Otec vyhlásil, že nadišiel čas, aby sa jeho dcéry vydali.

Jeho predstava, ako im zabezpečiť manželské šťastie, bola však nezvyčajná. Po pytača poslal až do Filadelfie. Eden Leeovú premkol pocit hrôzy. Tikot stojacích hodín zvyšoval napätie v tichej izbe zaliatej svetlom sviec. Bolo to len jej predstavivosťou? Alebo sa otec naozaj chystal urobiť niečo unáhlené? Už niekoľko dní mala tušenie, že sa k niečomu schyluje... niečomu, čo prevráti ich predvídateľný a poľutovaniahodný život hore nohami. A teraz ešte prišiel tento neočakávaný list z mesta...

Liege Lee stál pri kozube a jeho tvár s pevne zovretou sánkou potemnela, keď sklopil zrak na papier, ktorý držal v ruke. Louise Leeová vedľa neho zapíšťala zriedkavú prosbu: „Liege, prosím ťa, dostávame z Východu tak málo správ. Prečítaj to nahlas.“

Eden sa trochu rozochvene usmiala pri matkinej tichej žiadosti a pohľadom prešla z otcovho nevlúdneho výrazu na jemné línie tváre svojej sestry, ktorá sedela a šila pri sviečke. Na vlastné šitie

celkom zabudla a jej pozornosť sa vrátila k listu, keď do studených kútov izby prenikol otcov chrapľavý hlas.

„Pred niekoľkými mesiacmi mi cech prisľúbil nového učňa. Konečne prišiel list.“ Rozložil pokrčený papier a na koniec úzkeho rapavého nosa si nasadil okuliare. „Tento muž je Škót. Učil sa remeslu vo svojej rodnej zemi a potom bol pridelený americkému majstrovi vo Filadelfii. Od ukončenia vojny slúžil s tuctom ďalších učňov vo vyhni v centre mesta. Jeho majster zomrel, preto si hľadá miesto na Západe, aby si dokončil zácvik. Príde s dobrým odporúčaním.“ Odkášal si, potom sa vrátil k papieru v ruke. „Píše: ‚Nie som si istý, či tento list dorazí do svojho cieľa. Balíček, ktorý posielam, zrejme nie. No dúfam, že aspoň jeden z nás stihne do konca decembra prísť v poriadku.‘“

Nasledovala odmlka, potom zalapanie po dychu. „Do konca decembra?“ Zo zrobených rúk matke skĺzlo plátno do lona. „Už v týchto dňoch? Ale ja som si myslela, že príde až na jar!“

„Presne tak, v týchto dňoch,“ zavrčal otec, obrátiac zrak k dcéram.

Najdlhšie spočinul na Elspeth, ako si Eden všimla, a mal na to dobrý dôvod. Jej plné lono bolo však ukryté pod šitím... a pod otcovým príkrym pohľadom ani brvou nepohla. Každú chvíľu má Elspeth rodiť. Ale kto príde skôr? Učeň či dieťa?

Eden vedela, že toto je to, čo otca trápi. Má s jej rozmarnou sestrou plán, ktorý cudzincov skorý príchod nemôže prekaziť.

„Viete vy dve, čo znamená príchod tohto muža?“ zahrmel cez malý salónik. Z jeho prísnych slov sa Eden zvíjal žalúdok. Zodvihla zrak a čakala, či Elspeth spraví to isté. Jej sestra však otca jednoducho ignorovala, ako to robievala zakaždým, keď sa jej nepáčili jeho vyhlásenia.

„Elspeth Ann!“

Konečne zostražitela. Svetlo a tieň zaihrali na jej pôvabnej tvári, keď sa otcovi zahľadela do očí.

„Viete – vy dve – čo to znamená?“

„Áno, otec,“ poslušne zamrmlala Elspeth.

Edenina ihla znehybnela. Skľúčene prikývla a v matkiných očiach sotva postrehla veľavravnú solidárnosť s ich nepríjemnou situáciou.

„Plán je takýto,“ pokračoval otec. „Ak sa učň dostaví ešte pred dieťaťom, potom je to jasné. Vezme si Eden. Ak príde po narodení dieťaťa, tak bude tvoj, Elspeth. Tak a teraz už viete, ako sa majú veci s učňom.“

Matka prikývla a jej nostalgický výraz prezrádzal, že tieto záležitosti pozná z prvej ruky. Pred mnohými rokmi bol otec učňom u jej otca, majstra puškára, a ona bola neoddeliteľnou súčasťou dohody. Hoci sa povrávalo, že miluje iného, rozhodla tradícia. Išlo o starodávnu zvyklosť, podľa ktorej sa učni ženili do rodiny majstra... a na ktorej sa liplo, akoby to bolo nejaké železné pravidlo ustanovené samotným kráľom Jurajom. Napriek tomu, že sa časy zmenili a vojnu vyhrali, otec sa zubami-nechtami pridŕžal minulosti.

V slabej žiare lampy Eden skúmala jeho drsnú tvár – a zatiaľ čo on premýšľal nad listom – tak si hrýzla peru. Nazdávala sa, že v otcových plánoch nejde ani tak o to, aby ich dostal z domu, ako o to, aby si muža pripútal z oveľa zistnejších dôvodov. Hoci sa všetci schopní a vyparadení nápadníci z celého kraja hrnuli do ich kováckeho obchodu, aby prosili, vyjednávali alebo peniazmi zaplatili za nejaký výrobok, žiaden z nich doposiaľ neobstál – alebo nedokázal zniest pomyslenie na jej otca ako na svojho svokra. To sa na otca podobá; donútiť k zväzku absolútneho cudzinca, ktorý vôbec nepozná ich pomery.

Ach, keby len mohla odporovať! Pálčivé slová jej vreli na jazyku a prehánali sa jej hlavou, kým sa vracala k svojmu šitiu. *Pravdou je, otec, že tento cudzinec, o ktorom hovoríš, sotva bude mládencom. Je na konci svojho učňovstva a nemal by byť nútený dodržať takú tradíciu. Okrem toho, je tu ešte niečo ako láska.* Ale nemohla protirečiť. Otcovo slovo bolo neoblomné ako kov, s ktorým pracoval. Raz, keď mala päť rokov, prehovorila – papuľovala, keď mala ostať ticho – a dva týždne, alebo aj viac, musela na chrbte trpieť podliatinu. Akékoľvek odvrávanie si odvtedy držala len v hlave.

„Ako sa ten muž volá, Liege?“ spýtala sa mama s rukami zloženými v lone.

„Ballantyne,“ odvetil, prehliadajúc si priložený balíček. „Silas Ballantyne.“

Eden hltala každú slabiku. Bolo to silné meno... pevné a nezabudnuteľné. Posledný učeň bol nejaký George White... nezaujímavý a úplne nevýrazný. Otec ho od začiatku nemal rád. Takmer ho nechal vyhladovať a používal naňho bič. Bol to iba chlapec. Ale tento remeselník – podľa toho, čo počula – už nebol chlapčatom. Istotne mu nebude musieť tajne pašovať jedlo, ako to bolo pri chudákovi Georgeovi.

Šuchot papiera a pretrhnutie šnúry ju vrátilo späť do reality. Otec nenáhľivo rozbalil balíček – zamotaný v súkne a ovinutý motúzkom – ktorý Škót poslal. Dlhú chvíľu sa díval na kovanú prácu, akoby stratil reč, a potom ju zdvihol do vzduchu. Bol to trojhranný medený lampáš s veľkým krúžkom na zavesenie. Aj z miesta, kde sedela, si Eden všimla, že je sklápacie viečko poprepichované špirálovitým vzorom... a každá línia elegantne prepracovaná. Keď otec zažal knôt, všetci sa ako v tranze dívali na zadnú zrkadlovú stranu lampáša, ktorá odrážala svetlo až dvojnásobne.

„Namojdušu, je to mestský kováč – a majstrovský rytec!“ Otec prižmúril oči, takmer sa mu zablyslí. „Za toto by som akiste dostal pekný peniaz.“

„Je to dar,“ šepla Eden bez toho, aby si to stihla premyslieť. „Dary sa nepre...“

Umlčal ju nečakaný úder do rebier. „Len sentimentálni blázni si nechávajú dary,“ zasyčala Elspeth veľmi rázne. Nadvihla bradu a pozrela na otca. „Porozmyšľaj, ocko. Čo tak nechať si ho ako predlohu? Predstav si všetky tie zákazky! Luxusný filadelfský lampáš tu v yorskej divočine.“

Eden žasla, že ani tehotenstvo neobmäkčilo sestrinho obchodníckeho ducha. Vo svetle lampy si Eden prehliadla Elspethin a otcov profil a uvedomila si, že sú si až prekvapivo podobné. Elspeth mala byť chlapcom. Otec to povedal už aspoň stokrát. Keď zatvorila oči, takmer si sestru vedela predstaviť v nohaviciach a ľanovej košeli – a k tomu aj tehotnú...

„Stavím sa, že keď toto Jacob Strauss uvidí, bude koniec jeho vystatovaniu,“ zabrblal otec. „Ten starý Nemec je možno najlepším vynálezcom v týchto končinách, ale určite ešte nevidel nič

podobné. A keď už hovoríme o Straussovi, vyrovnal už účet za ten železný rám, ktorý sme mu robili?“

Elspeth zľahka pokrčila plecami. „Najlepšie bude skontrolovať účtovné knihy. Dnes ráno som dokončila súpis.“

„Skontrolovať? Veď ich nemôžem ani len nájsť.“ Ešte viac sa zamračil. „Povedal som ti, aby si ich vrátila do salóna, no ty ich naďalej nechávaš vo vyhni.“

Namrzene jej naznačil, aby ho nasledovala a s Elspeth v päťtách vyšiel z izby. Eden pozrela na matku, ktorá bola teraz celkom pohrúžená do šitia detských šatočiek, akoby sa nebolo stalo nič nezvyčajné... akoby nebola počula žiadne vyhlásenia o manželstve. Thomas sa pri kozube hral s drevenými vojačikmi, vydávajúc pritom zvuky pripomínajúce bábätko, ktorým v dvoch rokoch už dávno nebol. Zmocnil sa jej súcitu a na okamih zabudla na vlastnú neutešenú situáciu.

Ach, braček, čo len s tebou bude? Vyčerpane odložila šitie a podišla k stolu, kde stál lampáš. Jeho bohato zdobená medená schránka na ňu žmurkala očarujúcim svetlom. Keď sa ponorila do pôsobivého majstrovstva, s ktorým bolo opracované, naplnil ju rovnaký obdiv, ktorý pripravil o reč jej otca.

„Takže je to Škót.“ Zahĺbene na nej spočinuli matkine oči – sivé ako holuby, ktoré hniezdia pod ich odkvapmi. „Má vskutku zaujímavé meno. Znie dobre aj s Eden, aj s Elspeth.“

Hore Edeniným krkom sa zakrádalo teplo. *Eden... Ballantynová?* Počuť to takto spolu ju uvádzalo do rozpakov, no napriek tomu nemohla poprieť, že to málo, čo o tomto mužovi vedela, sa jej páčilo. Mal pekné meno, vedel napísať slušný list, bol štedro obdarený talentmi. Nie všetci učni boli takí požehnaní. No aj tak zašepkala: „Možnože je veľký ako stodola a chýbajú mu všetky zuby.“

Výnimočne sa aj matka zachichotala. „A možnože je pekný ako letný slnečný deň. Rozhodne je od neho veľkorysý, že poslal taký exkluzívny dar. Múdry to muž, čo si získa tvojho otca ešte skôr, ako preňho začne pracovať.“

Ale keď už raz začne, zotrvá? Eden zo seba vytisla rozorvaný výdych. „Zdá sa, že otec si nedokáže udržať učňa.“